

de**ivn**bres

Vecht & Plassengebied winternummer jaargang 32 2017

De Bres

De Bres is het tijdschrift voor de leden en donateurs van de IVN afdeling Vecht en Plassengebied. Het gebied waarbinnen de activiteiten van onze vereniging plaatsvinden ligt aan weerszijden van de Vecht en bestrijkt grofweg de plaat-

sen: Utrecht, Leidsche Rijn, Vleuten-de Meern, Maarssen, Breukelen, Loosdrecht, Loenen en Abcoude. Dit gebied is qua natuur en landschap zeer gevarieerd en van groot belang voor het milieu en de biodiversiteit van deze streek.

De werkgroepen van IVN Vecht & plassegebied

Paddenstoelenwerkgroep

Contactpersoon: Hanni Meulemans-Mik
Email: hannimik@xs4all.nl
In het najaar iedere vrijdagochtend op paddenstoelenjacht

Jeugdwerkgroep en scharrelkids

Contactpersoon: Marijke Zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Werkgroep Commelinhof

Contactpersoon: Minke Schröder-Baron
Email: minke.schroder@ziggo.nl
Gehele jaar iedere vrijdagochtend open voor onderhoud. Voor het publiek op zondagmiddag van 19 februari tot eind mei open.
Adres: park Vechtenstein, Maarssen

Waterwerkgroep

Contactpersoon: Marijke zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Vleermuizenwerkgroep

Contactpersoon: Harrie Pelgrim
Email: harriepelgrim@hotmail.com

Wandelingenwerkgroep

Contactpersoon: Sharon van Straalen
Email: sharonvanstraalen@kpnmail.nl

Werkgroep excursies

Contactpersoon: Dries Klooster
Email: dries.klooster@telfort.nl
Aanvraag excursies: Illy Poley
Email: ipoley@ziggo.nl

https://www.facebook.com/ivn_vecht_plassengebied, achter dit ingewikkeld adres gaat de face-book pagina van IVN Vecht en Plassengebied schuil. Het is een openbare groep, wil je zelf iets plaatsen dan moet je even als lid aanmelden bij Lolke Stelwagen.

Werkgroep communicatie

Contactpersonen
De Bres: Jan van Schooten
Email: jcvanschooten@gmail.com
PR en communicatie: Marloes van der Beek
Email: harald.marloes@telfort.nl
Website: Harm Dotinga
Email: h.dotinga@hetnet.nl
Winkeltje: functie vacant

Werkgroep bijscholing

Contactpersoon: Marijke Zoetelief
Email: marijkezoetelief@gmail.com

Werkgroep Utrecht

Contactpersoon: Dirk-Jan Boerwinkel
Email: dirkjan.boerwinkel@gmail.com

Werkgroep natuurscursus

Contactpersoon: Bernadet Sijmons
Email: inez.kollaard@planet.nl

Werkgroep natuurgidsencursus

Contactpersoon: Jan van Schooten
Email: jcvanschooten@gmail.com

Werkgroep natuurkoffer

Contactpersoon: Henny Suidman
Email: hjmsuidman@hotmail.com

Belangrijke data in 2017

Bestuursvergaderingen
maandagavond 20.00uur
23 januari
13 maart
8 mei
3 juli
28 augustus
23 oktober
11 december

Themavergaderingen
donderdagavond 20.00 uur
13 april
9 november

Gidsenvergadering
woensdagavond 20.00 uur
28 september

Algemene Ledenvergadering
Woensdagavond 20.00uur
29 maart

JP Thijssedag
zaterdag 9 september

Van de ledenadministratie

Als nieuwe leden heten wij van harte welkom:
Ineke Meerhoff
Corry Lisser (was donateur)
Ellynoor Palm (was donateur)
4 personen hebben zich afgemeld als lid en een persoon heeft zich afgemeld als donateur.

Het bestuur

Voorzitter: Bert van der Tol
Email: bertvdtol@zonnet.nl
Secretaris: Illy Poley
Email: ipoley@ziggo.nl
Penningmeester: Hanneke Boom
Email: hannekeboom64@gmail.com
Bestuursleden: Marloes van der Beek,
Harm Dotinga, John van Himbergen

Kennismakingscursus bijen en bijenhouden.

Lijkt het u interessant iets meer van bijen en bijenhouden te weten? De Bijenhoudersvereniging Utrecht e.o. organiseert in het voorjaar van 2017 een korte kennismakingscursus.

De cursus geeft een indruk van het belang van bijen, soorten bijen, mogelijkheden om zelf bijen te ondersteunen en wat er komt kijken bij het zelf houden van honingbijen. De cursus is geen complete opleiding tot imker, maar deelnemers krijgen wel een beeld van wat het inhoudt om een complete basiscursus bijenhouden te volgen.

De kennismakingscursus bestaat uit twee theorie-avonden (3 en 10 april 2017) en een praktijkdagdeel (17 juni 2017). De theorie-avonden vinden plaats op Natuurtuin Klopvaart, Vancouverdreef 70, 3564 KX Utrecht. De praktijk vindt plaats in de Vlinderhof in het Maximapark.

Meer informatie en mogelijkheid om u aan te melden vindt u op de site van de overkoepelende landelijke vereniging: <http://www.bijenhouders.nl/cursussen/kennismakingscursus/soZgMoR420#info>.

Van het bestuur

De bomen zijn kaal en de eerste nachtvorst is alweer geweest. Het is duidelijk winter aan het worden. De natuur lijkt in rust, afwachting op de eerste warme zonnestralen. Dit is de tijd om eens rustig terug te kijken naar de gebeurtenissen van het afgelopen jaar, zowel privé, werk en natuurlijk de afdeling, als vooruitkijken naar het komend jaar. Als vereniging kijken we in het lentenummer van de Bres uitgebreid terug op de activiteiten van het afgelopen jaar. Toch wil ik als één van de deelnemers van de gidsopleiding terugblikken op het afgelopen jaar. Onder leiding van het enthousiaste opleidingsteam en deskundige docenten worden mijn medecursisten en ik ingewijd in de geheimen van de natuur en de schoonheid van ons afdelingsgebied. Wij weten bijvoorbeeld nu alles van hoe een vogel ademt en zo in staat is te vliegen en van het Ellenberggetal. Mocht u het niet weten dit getal geeft een indicatie van de ecologische voorkeur van een plantensoort. Gedenkwaardig waren ook de excursies, meestal hadden wij prachtig weer, maar net tijdens de fietsexcursie hadden we veel last van

een voorjaarsstorm. Door onze nieuwsgierigheid zijn die excursies meestal niet op tijd afgelopen. Ook het kennismakingsweekend in Neede was een succes. Daarover stond in het zomer-nummer van de Bres al een uitgebreid verslag. Nog een half jaar en dan zit de opleiding erop en hebben we als afdeling weer een groep enthousiaste natuurgidsen erbij.

Zoals gezegd is het ook een periode van vooruitkijken. Natuurlijk worden er weer allerlei excursies en andere activiteiten georganiseerd. Maar wist u dat onze afdeling op 17 januari 2017 veertig jaar bestaat? Bij dit heuglijke feit zullen wij dan ook in 2017 stil blijven staan. Zo zijn er plannen om van het zomernummer van de Bres een speciaal jubileumnummer te maken. Ook de J.P. Thijssedag zal in het teken van dit jubileum staan. Het bestuur heeft volgend jaar versterking nodig. Harm Dotinga stelt zich na vele actieve jaren in het bestuur niet meer beschikbaar. Dus mocht u interesse hebben om Harm op te volgen laat het Illy Poley (ipoley@ziggo.nl) weten.

John van Himbergen

Nieuws van de penningmeester over de contributie 2017

Beste leden en donateurs,

Een onderdeel van het werk van de penningmeester is het innen van de jaarlijkse contributie. De afgelopen jaren heb ik mijn best gedaan de contributie-inning beter en efficiënter te laten verlopen. In de jaren daarvoor bleek het een tijdrovend proces dat niet altijd tot het gewenste resultaat, het ontvangen van de contributie, leidde. Dat is zonde van de tijd (ook uw penningmeester loopt graag in de natuur) en van het geld (we kunnen de contributie goed gebruiken).

Het Landelijk IVN is onze afdeling vorig jaar gaan ondersteunen door voor ons de contributie middels automatische incasso te innen voor de leden. Vanzelfsprekend kan dit alleen voor de mensen die daar toestemming voor hebben gegeven. Het innen via automatische incasso is alleen mogelijk voor onze leden, en niet voor onze donateurs. Onze donateurs zijn namelijk geen lid van het Landelijk IVN, in tegenstelling tot onze leden.

Het bestuur van de afdeling IVN Vecht en Plassengebied heeft nu besloten om de contributie voor de leden die niet middels automatische incasso betalen te verhogen met € 3 per jaar. We doen dit om de administratiekosten te dekken. Er moet geregeld post verstuurd worden over het voldoen van de contributie.

Hiermee wordt het overzicht voor de te betalen contributie / donatie voor 2017 als volgt:

1. Leden(automatische incasso of ingeschreven via IVN Landelijk)	€ 24
2. Leden (zonder automatische incasso)	€ 27
3. Donateurs	€ 20
4. Huisgenootleden	€ 12

Voor de toekomst geldt dat er geen nieuwe donateurs meer kunnen worden aangemeld en alle aanmeldingen voor nieuwe leden verlopen via het Landelijk IVN.

Hierbij verzoek ik de leden die zelf aan onze afdeling betalen, en de donateurs om voor 30 april de contributie of donatie voor 2017 over te maken op het volgende bankrekeningnummer:

NL 45 INGB 0003 7332 25 ten name van IVN Vecht en Plassengebied, onder vermelding van uw naam en contributie/donatie 2017.

Als u alsnog besluit wel middels automatische incasso te willen betalen dan kunt u mij dat via de e-mail laten weten. Ik ben u er zeer dankbaar voor.

Mocht u vragen hebben dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Hanneke Boom

Penningmeester IVN Vecht en Plassengebied

Hannekeboom64@gmail.com

Dirk Jan Boerwinkel

In 2011 heeft een aantal IVN-leden uit Utrecht het initiatief genomen om meer aandacht te besteden aan de natuur in de stad. Naast de excursies is dat jaarlijks een cursus stadsnatuur. Dirk Jan Boerwinkel treedt daarbij op als gangmaker van de werkgroep Utrecht. Hoe zou het er nu in Utrecht voorstaan? Het uitbrengen van onze activiteitenkalender voor 2017 is een mooie gelegenheid om hem te vragen wat de werkgroep de komende jaren van plan is en wat hij verder zoal doet. Dirk Jan woont aan de Oudegrach. Aan beide zijden van de gracht liggen wegen die intensief gebruikt worden door voetgangers en fietsers. Aan de achterzijde van zijn huis is van die drukte niets te merken. En nu de bomen hun blad hebben laten vallen heb je vrij uitzicht op de Lange Nieuwstraat.

Dirk Jan: “De groene ruimte in de vorm van tuinen is ontstaan omdat veel bedrijven de binnenstad hebben verlaten. Aan de achterkant van ons huis is het heerlijk rustig, omdat het huizenblok het geluid op de gracht afschermt. Bij veel huizen aan de gracht is het achterhuis ouder dan het voorhuis. Na de aanleg van de dam in de Kromme Rijn bij Wijk bij Duurstede is de waterstand in de gracht gedaald. Daardoor werd het vanaf de 14e eeuw mogelijk om de werkkelders aan te leggen waar de voorhuizen gedeeltelijk boven kwamen”.

“In 2011 zijn we met drie mensen begonnen met een cursus stadsnatuur. Lang leefde het idee dat natuur iets van buiten de stad was, ondertussen is dat idee wel achterhaald. We hebben de cursus nu vijf jaar achtereen gegeven. Nu willen we in de toekomst iedere laatste zondag van de maand in Utrecht een excursie of een andere activiteit organiseren. Door die regelmaat weet het publiek wat ze

kan verwachten. Elke excursie willen we vooraf laten gaan door een artikel in het Stadsblad van Utrecht. Zo bereiken we meer mensen dan met een natuurcursus. Bij het organiseren van activiteiten zoeken we aansluiting bij plaatselijke werkgroepen. Voor de Steedes (parken) zijn dat mensen van de Stichting Utrecht Natuurlijk, waaraan de gemeente Utrecht het beheer van de parken heeft overgedragen. Zo houden we bijvoorbeeld in Griftsteede de Nationale vogeltelling en dat is ook de plek waar we als werkgroep bijeenkomen. De Sloopjesdag wordt gehouden in Eilandsteede op Kanaleneiland. In park Boeyendaal is Titia Kan met een groep vrijwilligers actief en daar houden we de stinsenplantenexcursie. En zo zijn er contacten in park Oog in Al, Gagelsteede, de Voorveldsepolder en het Kromme Rijnpark”.

Dirk Jan: “Ik ben geboren en opgegroeid in Driebergen, een dorp op de overgang van de Utrechtse heuvelrug en het stroomgebied van de Kromme Rijn. Zo'n dorp waar voor spelende kinderen de natuur altijd dichtbij was. In het - vanwege de studentenrellen - beruchte jaar 1986 ben ik in Utrecht biologie gaan studeren. Ik koos voor biologie omdat genetica (DNA) mijn interesse had en vanwege de goede herinneringen aan de natuurkampen in m'n jeugd. Tijdens de doctoraalstudie ook de vakken psychologie en didactiek gevolgd, waardoor ik bij het afronden van de studie ook meteen een onderwijs-bevoegdheid had. Na de studie werkte ik enige tijd aan de Universiteit in Utrecht en ben daarna les gaan geven aan het Mollerinstituut, de lerarenopleiding in Tilburg”.

“Van 1990 tot 1997 heb ik - samen met m'n vrouw - op Aruba aan het Instituto pedagogico Arubana gewerkt, een Lerarenopleiding voor zowel basis- als voortgezet onderwijs. Daar moest ik ineens lesgeven over koraalriffen, man-

grovebossen, cactussen en bomen die zijn aangepast aan de droge winden. Interessant aan de natuur op Aruba is dat alles wat er leeft zich heeft aangepast aan een vijandig klimaat. Ik heb er onder de noemer Vorm en Functie onderzoek naar gedaan t.b.v. mijn promotie didactiek. De insteek daarbij was hoe je leerlingen op zo'n manier naar de natuur kunt laten kijken dat ze in staat zijn om de relatie te kunnen leggen tussen vorm en functie bij planten en dieren. Van 2000 tot 2007 hebben we beiden opnieuw op Aruba gewerkt, maar nu in het voortgezet onderwijs". "In 2009/2010 ben ik in Amersfoort de Natuurgidsenopleiding gaan volgen, omdat ik meer wilde weten over wilde planten, bomen, vogels e.d. Elke natuurgids moest tijdens de opleiding een gebied gedurende vier seizoenen monitoren en daar verslag van doen. Bij mij was dat een voormalig baggerdepot langs de Kromme Rijn op het Landgoed Amelisweerd. Het bestaat uit een poel omgeven door een dijk met een zandhelling die is ingezaaid. Het is typisch Nederlands om op die manier natuur te maken. Ik ben gaan volgen hoe de natuur zich daar ontwikkelde. En ik moet zeggen dat het leuke resultaten opleverde, in de vorm van planten en insecten die zich daar vestigden waaronder Libellen, Vlinders en Hommels. Door de natuur in een gebied te volgen doe je in korte tijd veel kennis op". "Na de gidsenopleiding wilde ik in Utrecht iets gaan opzetten en heb contact opgenomen met Vecht & Plassengebied. Ik heb het altijd leuk gevonden om excursies te organiseren en om manieren te bedenken waarop je deelnemers dingen kunt laten zien en leren. Uniek voor Utrecht is de muurvegetatie met muurplanten, mossen en varens die zelfs in putten groeien en de monumentale bomen in de stad. Voor iemand die zich nooit

in de natuur verdiept heeft, is het een openbaring om te zien hoe mieren zadjes transporteren naar hun nest. Voor mij hebben monumentale bomen iets magisch, alleen al het idee dat ze ouder zijn dan jezelf. Achter m'n huis staan grote bomen die als ze in het voorjaar in blad komen prachtig zijn om te zien. Naast bezigheden in de natuur ben ik een liefhebber van klassieke- en van Latijns Amerikaanse muziek. Ik zing in het koor van de Jacobi kerk en speel fluit. Als koor zingen we a capella of met begeleiding van het orgel. Kort geleden hebben we het Deutsches Requiem van Brahms uitgevoerd".

Jaap Stavenuiter

p.s.
Voor 2017 heeft de Werkgroep de volgende excursies en activiteiten op het programma staan:

zondag 29 januari vanaf 10.00 uur
De Nationale vogeltelling, in park
Griftstede, Van Swindenstraat 129

zondag 26 februari 14.00 uur
Vroege Stinzenplanten in park
Bloeyendaal, Archimedeslaan 1

zondag 19 maart 14.00 uur
Vogelgeluiden en stinzenplanten in
Amelisweerd, Koningslaan 11A, Bunnik

zondag 21 mei 14.00 uur
Excursie in het Kromme Rijnpark,
start Waterloobrug, Kranenburgweg

woensdag 21 juni 20.00 uur
Midzomer stadssafari,
startpunt Pausdam 3

zondag 24 september 14.00 uur,
Natuurtocht in park Oog in Al, start t.o.
Mozartlaan 25.

Doornburgh in Maarssen.

Na 50 jaar zijn de zusters dit jaar vertrokken uit Doornburgh. Het landgoed is gekocht door een project-ontwikkelaar.

Veel mensen in Maarssen zijn nieuwsgierig en ongerust. Wat gaat er gebeuren met de priorij, het landgoed en het parkbos? De tuin is een mooie, stille plek om te wandelen en te genieten van de vele bomen en planten. In de ijskelder verblijven vleermuizen, in de lente zijn er stinsenplanten en in de herfst paddenstoelen. Het afgelopen jaar ben ik er veel geweest in het kader van mijn 4-seizoenenproject voor de natuurgidsenopleiding.

Een korte geschiedenis van Doornburgh.

De buitenplaats is ontstaan in het begin van de 17e eeuw. In 1623 koopt Jan Huydecoper enkele gronden langs de Vecht en laat daar twee huizen op bouwen, Elsenburg (1636) en Doornburgh (1653).

Dan volgt er een periode met verschillende eigenaren.

In 1772 komt Doornburgh weer in handen van de familie Huydecoper. In 1813 koopt Willem Huydecoper het terrein van Elsenburg en voegt het toe aan de tuin van Doornburgh.

Er komt een landschapspark met slingervijver, een ijskelder en botenhuis en ook twee fraaie hekken aan de Vecht en aan de Diependaalsedijk. Waarschijnlijk is de tuin aangelegd door de landschapsarchitect J.D.Zocher (zoon van L.P.Zocher).

Jan Pieter van Voorst van Beest. Hij renoveert het verwaarloosde Doornburgh.

In 1956 kopen de zusters van de Orde van de Reguliere Kanunnikessen van het Heilig Graf het huis en het landgoed. Met als doel het oprichten van een opleidingsinstituut voor katholieke meisjes. Zij gaan daarvoor het koetshuis en de garage gebruiken en later ook het landhuis. Het gastenhuis wordt ook een activiteit. De zusters vragen een bouwvergunning aan voor het bouwen van een priorij aan de zuid/west kant van het terrein. De bouwopdracht wordt gegeven aan architect Jan de Jong. De priorij wordt gebouwd in de stijl van de Bossche School. De priorij is nu een Rijksmonument.

De priorij met kerk, kapittelzaal, refter, bibliotheek en binnenhof was 50 jaar het verblijf en de ruimte voor het geestelijk leven van de zusters.

In het periodiek van de Historische Kring Maarssen wordt de vraag gesteld:

"Hoe verstillend en ongeschonden zullen huis Doornburgh en het park blijven?"
Daar sluit ik me bij aan.

Agnes Janmaat

In 1912 wordt het buiten gekocht door

Wat voor weer vandaag?

Rijp

In de periode van september tot het begin van de zomer op 21 juni kan het in onze regio 's nachts tot vorst komen. Nachtvorst is een verkeerd begrip voor een verschijnsel waarbij alleen vorst aan de grond optreedt. Alleen dan wanneer de temperatuur op klomphoogte (15 cm boven de grond) onder het vriespunt komt, terwijl de temperatuur op waarnemingshoogte (1,5 m boven de grond) boven het vriespunt ligt, spreken we over vorst aan de grond. Vriest het ook op 1,5 m hoogte, dan spreken we over vorst. Worden er nachtelijke minima verwacht van omstreeks 3°C of lager op waarnemingshoogte, dan kan er vorst aan de grond optreden. Dit ontstaat doordat objecten warmte uitstralen en zo beneden het vriespunt komen, terwijl de omgevende lucht boven het vriespunt ligt. Bij vorst aan de grond treedt vaak rijpvorming op. Gras en lage gewassen zijn dan bedekt met glinsterende ijskristallen. Ook bruggen en viaducten kunnen glad worden door rijp. Verder raken auto(ruiten) bedekt met zo'n laagje rijp en moet er in de vroege ochtendstond gekrabbt worden. Is de nachtelijk afkoeling aan de grond zo sterk dat ook de temperatuur op waarnemingshoogte onder het vriespunt geraakt, dan kan dat tot schade leiden aan bloesems en jonge vruchtafzettingen in het voorjaar. Daarom wordt er bij kans op nachtsvorst in boomgaarden gesproeid, zodat zich bij vorst een ijslaagje rond de bloesem of vruchtafzetting vormt. Dat ijslaagje vormt daarmee een beschermend isolerend omhulsel tegen vorstschade. Vorst aan de grond treedt vooral op bij vrijwel windstil en helder weer, in relatief droge lucht waarin weinig tot geen wolken voorkomen. Onder deze omstandigheden kan na zonsondergang het aardoppervlak beginnen met een gestage afkoeling.

Zijn er wolken, dan wordt de door het aardoppervlak uitgestraalde warmte weer teruggekaatst en wordt verdere afkoeling voor een groot deel teniet gedaan. De uitgestraalde warmte wordt vastgehouden. De lucht dicht bij het aardoppervlak koelt door de warmte uitstraling van het aardoppervlak bij gunstige omstandigheden sterk af. Daarbij geldt dat het vrijwel windstil moet zijn, want dan wordt de lucht aan de grond niet of nauwelijks gemengd met de wat hogere luchtlagen en kan de afkoeling ongestoord doorgaan. Daarbij wordt de koude luchtlaag steeds dikker. Koude lucht is relatief zwaarder dan warmere lucht en daarom stroomt de koude lucht naar de laagste delen in het landschap. Dat kunnen dalen en kommen zijn, maar ook bosranden op hellingen. Is de lucht zover afgekoeld dat er mist kan gaan ontstaan, dan is het dauwpunt bereikt en kan zich rijp vormen. De rijp zal zich dan daar gaan vormen waar de objecten door uitstraling onder het vriespunt gezakt zijn. Bekijk de rijp eens goed. Aan de ruige rijp op takjes kun je de overheersende windrichting afleiden. Rijp groeit namelijk tegen de windrichting in.

Ton Lindemann

IVN Zomerweek 2017 Noord – Brabant Het Groene Woud Van Gogh Nationaal Park

Van 4 t/m 11 augustus 2017 organiseren wij de 34e IVN Zomerweek. Een compleet verzorgde excursieweek voor natuur- en cultuurliefhebbers vanaf 5 jaar. Samen met lokale (IVN-) vrijwilligers vullen we de week met een boeiend programma in de natuur, met een op de omgeving toegespitst thema. Iedereen vanaf 5 jaar kan meedoen. We gaan er vanuit dat de deelnemers een goede conditie hebben, want er staan stevige wandelingen en/of fietstochten op het programma. Lidmaatschap van het IVN is niet vereist, wel een flinke dosis enthousiasme. Dus: alleen, samen of met (éénouder) gezin: schrijf je in voor een heerlijke actieve natuurweek in een mooi stukje Nederland.

Het gebied heeft een bijzondere flora en fauna en een verscheidenheid aan natuurgebieden, gelegen op de Roerdalslenk, een verzonken deel tussen de Veldbissbreuk en de Peelrandbreuk, met veel bos, heide en vennen, zoals de Oisterwijkse Bossen en Vennen, de Kampina, de Oude Hondsborg, de ter Braakloop, het Galgeven en veel meer. De biologische maaltijden worden verzorgd door Edel Catering. Een enthousiast jeugdteam begeleidt deze week overdag de kinderen met op natuur gerichte activiteiten, zodat ook de ouders zelf op excursie kunnen.

Accommodatie:

Wij verblijven op de accommodatie "Morgenrood" te Oisterwijk (N-B), een Nivon natuurvriendenhuis en camping, te midden van het grote natuurgebied "Van Gogh Nationaal Park"

Je kunt zowel binnen- als buiten slapen (tent, camper, caravan), maar omdat het aantal binnenslaapplaatsen beperkt is (34 personen in tweepersoonskamers), is voor diegenen die binnen willen slapen tijdig reserveren noodzakelijk. Zowel de accommodatie als het kampeerterrein liggen beschermt in het bos- en heidegebied en er is veel speelruimte.

Wij zorgen voor:

- Slaapruimte in 2 persoonskamers of u gebruikt uw eigen kampeermiddel - biologische maaltijden
- koffie en thee
- een afwisselend activiteitenprogramma voor volwassenen met o.a. excursies, lezingen en ontspanning
- Apart programma voor kinderen v.a. 5 jaar o.l.v. jeugdbegeleiders
- Fietsen kun je zelf meenemen of plaatselijk huren

Deelnamekosten:

IVN-ers en gezinleden vanaf 14 jaar kamperen € 255,- ; niet lid € 275,-
IVN-ers en gezinleden vanaf 14 jaar binnen slapen € 285,- ; niet lid € 305,-
Kinderen tot en met 13 jaar € 130,-
Voor mensen met een minimum inkomen is een korting mogelijk.

Verdere informatie kunt u op de website bekijken: www.ivn.nl/zomerweek of mailen naar: h.moonen3@kpnmail.nl of colettedehaas@hotmail.com
Per post naar: Harrie Moonen, Kapeiaan Koopmansplein 63, 5212NV 's Hertogenbosch

Respect!

Daar kwamen ze, 's ochtends vroeg. Vijfentwintig kinderen op de fiets weer en wind trotserend voor anderhalf uur buitenles. Voorzien van handschoenen, laarzen en een hele hoop lawaai, klaar om in de natuur een lesje te leren. 'Sporen in het land' heet de les. Ik vertel ze bij aankomst een inspirerend verhaaltje over de landschapskunst van Richard Long en Andrew Goldsworthy. Over gewandelde lijnen in het landschap en fantastische vormen van gevallen blaadjes. En over de pinda-kaasvloer van Wim T. Schippers wat vooral een geur-kunstwerk is, net als de kunstwerkjes die honden achterlaten in de natuur. Waar je, als je wilt en durft, ook weer wat leuks van kunt kleien... En dan mogen de kinderen aan de slag om met takjes, steentjes, blaadjes,

stront, modder of mooie bloemetjes zelf een kunstwerk te maken. En het lukt telkens weer om de hele groep enthousiast aan het werk te krijgen. Maar toen kwam de boswachter en die vond dit allemaal geen goed idee. De kinderen gingen het bos in om materiaal te zoeken terwijl er op het bordje staat: geen toegang buiten de paden. En met al dat lawaai joegen ze de reeën de stuipen op het lijf en de kunstwerkjes maakten rommel in het strakke park. Een duidelijk verschil van inzicht. Hij was van mening dat je mensen respect voor de natuur bijbrengt door ze met de handen in de zakken vanaf het pad naar de vogeltjes te laten kijken. De natuur heeft al weinig ruimte en is dus heel kwetsbaar. Daar valt wat voor te zeggen maar ik denk toch dat je zo de afstand niet alleen letterlijk maar ook

figuurlijk vergroot. Laat een kind tot z'n knieën in de bagger zakken, één worden met de natuur! Bij een confrontatie tussen een kind en een brandnetel weet ik uit ervaring wie er als meest kwetsbaar uit de bosjes komt. De natuur bijt wel van zich af. Daarbij zijn kinderen over het algemeen een stuk gehoorzamer dan honden. Honden moet je op het pad houden maar kinderen gaan hooguit een paar meter uit zicht de bosjes in. Zij zullen niet hun neus achterna gaan om een konijn te pakken. Honden aan de lijn vind ik dus geheel vanzelfsprekend maar kinderen moet je los kunnen laten lopen. En dan dat lawaai. Hebben hertjes liever geen kinderen meer in het bos zodat hun rust niet wordt verstoord? Ja denk ik, maar hoe zit het dan met het onderhoud? Snoeien doen we ook niet

op de fiets met een elektrische kniptang, daarvoor gaat ook groot materieel het bos in en het geluid van de motorzaag overstemt wel tien schoolklassen. En ik geef het toe: over de kwaliteit van de kunstwerken valt te twisten. Zoals dat hoort bij echte kunst. Maar toen ik de grote bouwwerken aan het eind van de dag aan 't slopen was en terug het bos in bracht, kreeg ik commentaar van een paar wandelaars die het wel erg zonde vonden dat ik die leuke kunstwerken van de kinderen kapot aan het maken was. Gelukkig! Ik durf te wedden dat we met mijn aanpak de natuur een grotere dienst bewijzen dan met de verbodsborden van de boswachter. Ik denk dat je met de kinderen in de bagger de boswachters van de toekomst kweekt.

De polderwachter

Wilde planten die je eigenlijk gezien moet hebben

Het Waterdriblad

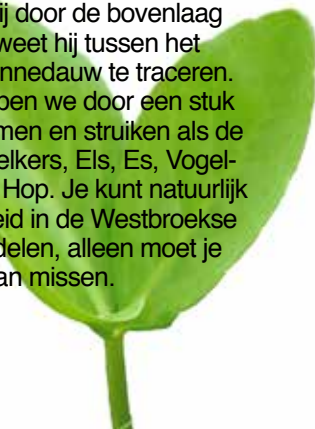
Het Bert Bospad aan de Kerkdijk in Westbroek vormt de toegang tot de Westbroekse Zodden. Staatsbosbeheer zorgt er voor dat in het gebied alle stadia van verlanding te zien zijn, van petgat tot moerasbos. In 1477 startte men vanaf de huidige Kerkdijk met de verdere ontginning van een moerasgebied dat doorliep tot aan de Utrechtse heuvelrug. Na ontginning werd de grond gebruikt voor de graanteelt. Door het inklinken van de bodem moest worden omgeschakeld naar veeteelt. Nog later bleek het veen als brandstof meer op te brengen dan de veeteelt. En zo zijn er grote delen afgegraven, waardoor er petgaten en legakkers zijn ontstaan. De natuur kan er nu zijn gang gaan, al zal er steeds opnieuw moeten worden ingegrepen omdat er anders één groot moerasbos ontstaat.

Waterdriblad voelt zich als moerasplant in zo'n gebied prima thuis. De plant groeit in- of aan ondiep zoet water of in natte veengrond en bloeit tussen april en juni. Op de kleigrond en in Zuid-West Nederland waar het water te zout is komt de plant niet voor. Tijdens de excursie voor de cursisten van de Natuurguidsenopleiding 2016/2017 die Bert van der Tol half mei 2016 leidt gaat het vooral om planten die bijdragen aan de verlanding van de petgaten. Maar soms maakt hij een uitstapje zoals bij de Blaartrekkende boterbloem en de Echte koekoeksbloem, al is het alleen al omdat er van die laatste grote aantallen bloeien. Met zijn vijf roze 4-spletige kroonbladeren is het een bloem met een warhoofd. En ja naast de Echte koekoeksbloem zijn er ook onechte koekoeksbloemen, alleen heten die Dag koekoeksbloem, Avondkoekoeksbloem en Nachtkoekoeksbloem.

Aan het einde van een tweetal petgaten

kun je zien dat ook de wind bij de verlanding een rol speelt door drijvend plantmateriaal naar de kant te blazen. Er groeit Kikkerbeet, Slangenwortel, Valeriaan, Watermunt, Waterzuring, Moerasspirea, Oeverzegge, Pluimzegge, Harig wilgenroosje, Bitterzoet, Watereppe, Melkeppe, Wolfspoot, Heermoes, Watertorkruid, Grote watereppe, Waterdriblad, Koninginnekruid en de Gele lis. Alleen die laatste twee komen nu voorzichtig in bloei. De planten groeien al een stuk het water in. Over een paar jaar ligt er een deken van planten (kraggen) waar water onder staat. Van het Waterdriblad komt alleen de bladstengel met drie klavervormige bladeren boven het water uit. Vanwege het koude voorjaar bloeit alles later dan normaal. Na de petgaten komen we bij een jong trilveen, met ervoor een scheidingssloot die wordt gevoed door kwelwater van de Utrechtse Heuvelrug. Het kalk- en ijzerhoudende water ziet er bruin uit, maar is ideaal voor Waterdriblad dat hier zowel op het trilveen als in het water in grote aantallen staat. De witte bloemtros met een roze tint lijkt wel wat op de toorts van een Paardenkastanje. Opmerkelijk is dat de bloem in de top van de toef eerder open gaat dan de bloemen er onder. De forse witte haren schermen de nectar onder de bloemen af tegen ongenode gasten. Hommels en Honingbijen zijn welkom, naast het verzamelen van nectar en stuifmeel bestuiven die de stempel. Op een wat ouder trilveen voert Bert zijn dans uit. Hij moet in beweging blijven om te voorkomen dat hij door de bovenlaag zakt. Ondertussen weet hij tussen het mos ook nog de Zonnedauw te traceren. Op de weg terug lopen we door een stuk moerasbos met bomen en struiken als de Lijsterbes, Eik, Vogelkers, Els, Es, Vogelkers, Braam en de Hop. Je kunt natuurlijk op eigen gelegenheid in de Westbroekse Zodden gaan wandelen, alleen moet je de dans van Bert dan missen.

Jaap Stavenuiter

Commelinhof

Een hoop werk

Hiermee sloot Erik Broecke zijn verhaal af over de uitbreiding van de Commelinhof. "De eerste grote klus is de aanleg van de nieuwe paden, onder meer voor de rolstoelroute. Er moet daarvoor een cunet worden uitgegraven, waarna er opgebouwd kan worden met gebroken puin en kleischelpen. De tweede klus is een hek om het nieuwe terrein. De oude afrastering is slecht en is niet te hergebruiken. Voor de nieuwe kopen we harmonicagaas en geven we ijzeren palen uit de voorraad bij Bert een nieuw leven. Voor de materialen hebben we wel geld, maar de arbeid moet we zelf leveren en de hoffers, onze beheergroep, kan daarbij wel wat stoere hulp gebruiken!" Inderdaad er kwam stoere hulp; bedankt Harrie, Annelies, Jaap, Willie, Cora, Bert, Inez, Paul en de NLdoet groep.

Het pad is uitgegraven, het gebroken puin is gestort en verdeeld, de hekwerkpalen zijn geplaatst, het gaas is gespannen, de sneeuwbossen zijn verwijderd, de composthoop is verplaatst en

de eerste bolletjes zijn gepoot. Kortom er is veel werk verzet en er volgt dit jaar nog veel werk om de Commelinhof klaar te maken voor de volgende 25 jaar.

Excursieoverzicht 2017 www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied/activiteiten

Zondag 15 januari, 14.00 uur Midwinterpoldertocht Betunepolder

De Betunepolder is een uniek natuurgebied. Tijdens de winterwandeling valt er dan ook van alles te ontdekken. Voordat deze ontdekkingsstocht begint wordt er eerst onder genot van koffie of thee in het Streekmuseum Vredegoed iets over het landschap en de geschiedenis van de Betunepolder verteld. Daarna gaan we lopend de polder verkennen. Om ongeveer 16:00 uur zijn we weer terug in het Streekmuseum om de wandeling af te sluiten met een kop soep.

In verband met de catering graag vooraf aanmelden bij de contactpersoon.

Startpunt: Boerderij Vredegoed, Heuvellaan 7, Tienhoven

Contactpersoon: John van Himbergen

Zondag 29 januari, 10.00 tot 12.00 uur Tuinvoegelexcursie

Op zondag 29 januari is de Nationale Tuinvogeltelling. Kom je ook vogels kijken en tellen?

Om 10:00 starten we in het park.

Tip: neem een verrekijker mee!

Een zachter wordend klimaat zorgt ervoor dat trekvogels langer in ons land blijven voordat ze doorreizen naar het zuiden. Ook vestigen zich bijzondere nieuwe soorten in ons land. Zijn er in Utrecht exotische vogelsoorten te 'spotten'? Een vogelkenner neemt je mee het park in om dit te ontdekken. Deze tuinvoegelexcursie wordt in samenwer-

king met Griffsteede georganiseerd. Tel ook zelf de vogelsoorten in het park, onze stadstuinen, in je eigen tuin of op je balkon. Wil je weten welke vogel er het meest wordt gespot? Kijk dan op www.tuinvogeltelling.nl.

Startpunt: Stadsboerderij Griffsteede, Van Swindenstraat 129, Utrecht

Contactpersoon: Harm Dotinga, h.dotinga@hetnet.nl

Vrijdag 3 februari, 20.00 uur Uilenlezing, uilenexcursie en sterrenkijken

In het park van Kasteel De Haar huizen bosuilen. In deze tijd van het jaar is de balts van de bosuil op z'n hoogtepunt en valt er te genieten van de geluiden die de uilen onderling maken om hun eigen territorium te beschermen.

Er wordt gestart met een uilenlezing waarna het park wordt ingegaan om de uilen te spotten en te horen. Ook leuk voor kinderen om mee te maken. Bij helder weer kan er na afloop van de uilenexcursie ook door een telescoop naar de sterrenhemel gekeken worden. Verder maken we u wegwijst aan de sterrenhemel en leren u de voornaamste wintersterrenbeelden op te zoeken. Aanmelden is noodzakelijk via de contactpersoon

Startpunt: restaurant de Vier Balken, Brinkstraat 3, Haarzuilens

Contactpersoon: Klaas Koorwinder, kkoorwinder@casema.nl

Zondag 19 februari, 14.00 uur Opening stinzenplantentuin Commelinhof

De Commelinhof, één van de Vechtse paradijzen, begint het een lust voor het oog te worden en dat komt mooi uit, want het nieuwe seizoen gaat op zondag 19 februari van start. De Commelinhof is een stinzenplantentuin in Maarssen. U bent van harte uitgenodigd om op 19 februari een kijkje te komen nemen. De aanwezige IVN-vrijwilligers ontvangen u graag en kunnen u alles vertellen over deze mooie tuin.

Startpunt: De Commelinhof ligt aan de noordwest kant van het park, achter de kinderboerderij. De ingang van het park is te bereiken via de Vechtensteinlaan 2 in Maarssen.

Contactpersoon: Minke Schröder, commelinhof@ivnvechtplassen.org

Zondag 26 februari, 14.00 uur Voorjaarsbloeiers en knoppen in natuurpark Bloeyendaal

Als de dagen weer langer worden komen de eerste bloemen tot bloei. De knoppen aan de bomen worden al dikker. Het wordt een kleurrijke zoektocht in een natuurpark vlak bij een grote stad. We gaan op zoek naar de eerste bloeiende stinzenplanten. We kijken ook naar paarse en rode boomknoppen. De wandeling duurt ongeveer anderhalf uur. We eindigen weer in het paviljoen. **Startpunt:** In het paviljoen. Het paviljoen ligt in de heemtuin van het park, in de bocht naar links van de Archimedeslaan. Op zondag is daar parkeer ruimte.

Contactpersoon: Titia Kan

Vrijdag 3 maart, 20.00 uur Sterrenkijken

Vanavond staat geheel in het teken van sterrenkijken. U bent in de gelegenheid om door verschillende telescopen te kijken. Verder nemen we u mee naar verre sterrenstelsels, sterrenhopen, dubbelsterren en andere interessante objecten. Ook leren we u de sterrenbeelden van vanavond te herkennen, waarover sagen en legenden worden verteld. Mocht het bewolkt zijn dan is er een vervangend programma met onder andere een planetariumshow.

Wel vooraf opgeven via onze site: www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied/activiteiten

Startpunt: Boerderij Vredegoed, Heuvellaan 7, Tienhoven

Contactpersoon: Ton Lindemann, lindemann.ton@hccnet.nl

Vrijdag 10 maart, 10.00 uur NLdoet dag

IVN Vecht en Plassengebied doet op vrijdag mee aan de landelijke NLdoet dag op twee locaties, namelijk de Commelinhof in Maarssen en het C-fordt in Maarssenbroek.

Opgave via de website www.nldoet.nl.

Startpunten:

Commelinhof, park Vechtenstein, Maarssen

C-fordt, Herenweg 3, Maarssenveen

Excursieoverzicht 2017 www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied/activiteiten

Zaterdag 11 maart, 10.00 uur

NLdoet klusdag

IVN Vecht en Plassengebied doet op zaterdag mee aan de landelijke NL-doet klusdag met het vervaardigen van vleermuizenkasten.

Opgave via de website www.nldoet.nl.

Startpunt: MEC, Reigerskamp 197, Maarssen

Zondag 19 maart, 14.00 uur

Stinzenplantenexcursie in Amelisweerd

Amelisweerd is de meest bezochte buitenplaats van Utrecht. Veel van de bezoekers weten niet dat er rond Klein Amelisweerd een grote verscheidenheid aan stinzenplanten staat. Stinzenplanten zijn bol- en knolgewassen die bloeien voor de bladeren aan de bomen komen en die vroeger vooral bij landhuizen stonden. Denk aan soorten als sneeuwkllokjes, winterakoniëten, krokussen, hyacinten, sleutelbloemen en bosanemonen.

Startpunt: Amelisweerd, Koningslaan 11a, Bunnik

Contactpersoon: Dirk Jan Boerwinkel, dirkjan.boerwinkel@gmail.com

Zondag 26 maart, 9.00 uur

Vroege Vogelexcursie in natuurgebied De Groene Jonker

De excursie duurt 2 tot 3 uur. Het gebied kan drassig en nat zijn: goede wandelschoenen of laarzen wordt geadviseerd. Vergeet uw verrekijker niet!

Startpunt: De Groene Jonker, Hogedijk in Zevenhoven, schuin tegenover de dieren begraafplaats. (parkeermogelijkheden zijn beperkt)

Contactpersoon: Ingrid Kat, ingridmkat@gmail.com

Zondag 9 april, 14.00 uur

Lente-Natuurmiddag

Natuurbeleving voor jong en oud. Hutten bouwen, informatie over de geschiedenis van het gebied krijgen, waterbeestjes vangen, eetbare planten zoeken en vooral: het voorjaar snuiven! Deze naturmiddag is een samenwerking van het IVN met het Natuur- en milieuplatform Leidsche Rijn, Natuurmonumenten en Lekkerlandgoed.

Startpunt: Hoeve Wielrevelt, Thematweg 10, Haarzuilens

Contactpersoon: Marijke Zoetelief, marijkezoetelief@gmail.com

Zondag 23 april, 14.00 uur

Voorjaarswandeling in Nijenrode

Tijdens deze wandeling in het park van kasteel Nijenrode gaat de aandacht vooral uit naar de bosplanten die in het vroege voorjaar bloeien. Het park is beroemd om zijn grote verscheidenheid aan stinzenplanten zoals knikkende vogelmelk, Hholwortel, voorjaars-helmbloem, vingerhelmbloem, aronskelk, oosterse sterhyacint, maagdenpalm, alpenbes, bosanemoon, dichtersnarcis en bostulp. Wat er op een bepaald moment te zien is, is afhankelijk van het weer. Voor kinderen is er een aparte bollen- en knollentocht met het wortelvrouwtje (zonder ouders!).

Startpunt: Nijenrode, Straatweg 25, Breukelen

Contactpersoon: Willemien Valewink, w.valewink@hetnet.nl

Zondag 14 mei, 14.00 uur

Natuurtocht kasteelbos Loenersloot

Kasteel Loenersloot domineert sinds ongeveer 1250 het dorp Loenersloot en de omgeving. Begonnen met alleen een donjon (toren), is in de loop der eeuwen veel aan- en bijgebouwd, maar ook veel afgebroken. We zullen ons tijdens deze excursie richten op de kasteeltuin die rond 1798 is ontworpen door landschapsarchitect Gijsbert van Laar en in 2014 werd gerestaureerd.

Tijdens deze natuurexcursie besteden we aandacht aan de kruiden, bloemen en bomen in dit Engelse landschapsbos. Voor gezinnen zijn er speciale IVN Scharrelkids natuuractiviteiten.

Startpunt: kasteelbos Loenersloot, Rijksstraatweg 211

Contactpersoon: Marijke Zoetelief, marijkezoetelief@gmail.com

Zaterdag 21 mei, 14.00 uur

Excursie in het Kromme Rijnpark

Aan de orde komen onderwerpen uit de geschiedenis zoals de Romeinselimes, de Nieuwe Hollandse Waterlinie en u komt te weten Utrecht ontstaan is. Ook onderwerpen met een cultuurhistorische achtergrond, zoals het jaagpad en de trekschuit, komen aan bod. Waarna we langzaam in het heden terecht komen, over ecologische oevers, en hoe ecologie en recreatie samen gaan. En als je over oevers praat, heb je het ook over waterkwaliteit en het schoon houden van het water in de stad. Als kers op het toetje besteden we aandacht aan eetbare planten.

Startpunt: Waterloobrug, Kranenburgweg, Utrecht, parkeren bij Kromme Rijn college

Contactpersoon: Dirk Jan Boerwinkel, dirkjan.boerwinkel@gmail.com

Vrijdag 9 juni, vanaf 18.30 tot 21.00
Watersafari

Tijdens deze Watersafari op de Landelijke IVN Slootjesdag wordt er met schepnetten waterbeestjes gevangen, onder de loep genomen en op naam gebracht. Naar aanleiding van de vangst wordt de waterkwaliteit bepaald. Wanneer de weersomstandigheden het toelaten wordt er gesnorkeld om het mooie onderwaterleven van vissen en waterplanten te bekijken.

Startpunt: Maarsseveenseplas, Herenweg 55, Maarssen

Contactpersoon: Marijke Zoetelief, marijkezoetelief@gmail.com

Zondag 11 juni, 14.00 uur
Watersafari

Met schepnetten, looppotjes, zoekkaarten en binoculair gaat iedereen in groepjes aan de slag bij verschillende watergangen. Zouden libellelarven, waterschorpioenen en geelgrote waterroofkevers hier voorkomen? Ook wordt gekeken naar de biologische waterkwaliteit. Deze activiteit is voor jong en oud en is onderdeel van de landelijke IVN Slootjesdagen.

Startpunt: Ruwielsekade 1, Kockengen
Contactpersoon: Ton Lindemann, lindemann.ton@hccnet.nl

Excursieoverzicht 2017 www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied/activiteiten

Woensdag 21 juni, 20.00 uur

Midzomer stadssafari in de Utrechtse binnenstad

Tijdens deze midzomernacht safari door de binnenstad van Utrecht combineren we natuur met de geschiedenis van de stad. We komen de bijzondere bomen van het Zocherpark, varens, muurplanten en stadsvogels tegen. Uiteraard zijn dat niet de enige planten en dieren in de stad. Op plekken waar je het niet verwacht wint de natuur het van de stenen. Aan het eind van de avond wordt er (met de liefhebbers) een toast uitgebracht op de zomer.

Startpunt: Pausdam, Utrecht

Contactpersoon: Harm Dotinga, h.dotinga@hetnet.nl

Zaterdag op Zondag 12/13 augustus, 14.00 uur

IVN natuur etmaal op Vredegoed

Tijdens dit 24-uurs IVN evenement gaan we diverse natuuractiviteiten doen. Zoals een workshop bushcraft, eten uit de natuur, scharrelkids activiteiten voor het hele gezin, een vleermuizen- en uilentocht, nachtvinders spotten. We slapen op strobalen of in de hangmat en starten de volgende dag met een natuurontbijt. We krijgen een rondleiding door de schapenboerderij en eventueel bezoeken we het streekmuseum

Opgave verplicht via: www.ivn.nl/afdeling/vecht-en-plassengebied/activiteiten

Startpunt: in en rond boerderij Vredegoed, Heuvellaan 7, Tienhoven.

Contactpersoon: Marijke Zoetelief, marijkezoetelief@gmail.com

Vrijdag 25 augustus, 19.30 uur
Vleermuizenlezing en excursie

De nacht is voor nachtbrakers zoals de vleermuizen. Dat onbekend onbemand maakt geldt zeker voor deze 'vampiers' die vaak als mysterieuze dieren gezien worden. In werkelijkheid zijn de vleermuizen heel belangrijk: ze vangen wel 300 muggen en andere insecten per nacht. Met een batdetector kunnen de voor ons niet hoorbare geluiden die door vleermuizen gemaakt worden, worden omgezet in hoorbare geluiden. Wil je hier meer over horen, zien en weten, ga dan mee met deze spannende excursie in het donker.

Startpunt: MEC, Reigerskamp 197, Maarssen

Contactpersoon: Harrie Pelgrim, harriepelgrim@hotmail.com

Zondag 17 september, 14.00 uur
Paddenstoelenexcursie op landgoed Gunterstein

Paddenstoelen zijn planten noch dieren, maar vormen samen met de schimmels het rijk der zwammen. Op zoek naar de boleet, onder die noemer wordt deze excursie gehouden in het park van landgoed Gunterstein. Uiteraard is er ook oog voor andere herfstverschijnselen. U kunt parkeren in Breukelen en dan wandelen naar de Scheendijk.

Startpunt: Ridderhofstad Gunterstein, achteringang, Scheendijk, Breukelen

Contactpersoon: Hanni Meulemans, hannimik@xs4all.nl

Zondag 22 oktober, 14.00 uur
Paddenstoelen in Nijenrode

Naast de paddenstoel met steel, hoed en plaatjes, bestaan er ook paddenstoelen zonder steel en/of zonder hoed en/of zonder plaatjes. Onder het motto: op zoek naar rood met witte stippen, volgt er een ontdekkingsreis door het bos van Nijenrode waar ongekende aantallen en soorten paddenstoelen groeien, soms zelfs in een heksenkring. Voor kinderen vanaf 4 jaar is er een aparte excursie (zonder ouders!).

Startpunt: Nijenrode, Straatweg 25, Breukelen

Contactpersoon: Willemien Valewink, w.valewink@hetnet.nl

Zaterdag 28 oktober, 20.00 uur

Nacht van de Nacht, tasten in het duister, beleef het donker

We tasten in het duister en beleven het donker... De Nacht van de Nacht is een evenement van de Natuur- en Milieufederaties om aandacht te vragen voor de gevolgen van lichtvervuiling. Nederland wordt 's nachts steeds lichter. We behoren tot de meest verlichte landen in Europa. Terwijl echt donkere nachten goed zijn voor mens en dier. Laat het donker nu eens donker blijven en ontdek hoe mooi de nacht is tijdens deze excursie. Misschien zien we wel uilen en/of vleermuizen en worden er spannende verhalen verteld.

Startpunt: C-fordt Maarsseveen, Herenweg 3, Maarssen

Contactpersoon: Marcel Blekendaal, tel: 06 1537 32 26

Zondag 12 november, 14.00 uur
Speurtocht voor het hele gezin vanuit stadstuin Zuilen

Wil je weten wat er in de late herfst valt te ontdekken in de natuur? Kom dan op 12 november tussen 14:00 en 15:00 uur naar de stadstuin Zuilen in Utrecht. Daar kun je starten met een spannende natuurspeurtocht die het IVN voor het gehele gezin heeft uitgezet. De lengte van de speurtocht is 1 tot 1,5 km. U kunt uw auto parkeren op de Zuilense laan in Oud Zuilen. Met het openbaar vervoer neemt u bus 5, halte Oud Zuilen.

Startpunt: stadstuin Zuilen, Daalseweg 150, Utrecht

Contactpersoon: John van Himbergen, johnvanhimbergen@yahoo.com

Nieuws van de werkgroepen

Werkgroep Natuurscursus

Natuurscursus Najaar 2016: 1+1+1=10

Nee, er wordt niet gerekend tijdens de natuurscursus. Er wordt genoten, geleerd en gekletst. Uit de evaluaties blijkt wederom dat de natuurscursus hoog wordt gewaardeerd. Het was een optelsom: deskundige gidsen, een gevarieerd programma en prachtige locaties in de eigen regio zorgden voor 5 lesavonden en 5 excursies waar iedereen met plezier op terugkijkt. Hoogtepunten van het afgelopen najaar waren

de vaarexcursie in de Molenpolder met Bert van der Tol en de paddenstoelenexcursie op Landgoed Beerschoten met Hanni Mik. Wat een prachtig weer was het die dag! Nou ja, eigenlijk was elke bijeenkomst een hoogtepunt. Verrassend was de wandeling met Klaas Koornwinde. De torenvalken en buizerds die we met Arwin den Boer hebben gezien, lieten zich héél goed bekijken en het enthousiasme van Tim Kreetz toen hij vertelde over 'zijn' bos bij Haarzuilens werkte aanstekelijk. Gidsen, dank voor jullie enthousiasme en inzet! En cursisten: dank voor jullie komst en betrokkenheid, dat maakt ons 'werk' meer dan leuk!

Het natuurscursusteam, Bernadet Sijmons, Edith Meijer en Inez Kollaard

Paddenstoelen Werkgroep

Met de aankomende gidsen van de natuurgidsencursus erbij, bestond de Paddenstoelen Werkgroep afgelopen seizoen uit 13 mensen. Het was natuurlijk een warm en droog seizoen. Niet erg geschikt voor grote hoeveelheden paddenstoelen, maar zoekt en gij zult vinden! Het was een goed jaar voor de Zwavelzwam. Eind augustus ontdekten we die al op Goudenstein. In Amelisweerd maakte een deel van ons met de NMV kennis met de Inktviszwam, een geweldige stuifzwam die lijkt op een octopus. In Over Holland was de meest bijzondere soort die nog niet zo lang in Nederland voorkomende Geaderde leemhoed. Deze laatste soort groeit op houtsnippers en er was flink gesnipperd in Over Holland. Nieuw in ons programma was dit jaar een bezoek aan de eendenkooi in Maarssebroek. De avonturen van "Freek" zijn kinderspel vergeleken met wat ons daar overkwam. Met een bootje werden we overgezet naar het binnenste deel van de eendenkooi, waar zich een soort oerbos bevindt. Struinend door dit bos op zoek naar zwammen traptten we per ongeluk (uiteraard) op een wespennest. Wat zich daarna afspeelde ken je uit de tekenfilms van Walt Disney. Rennen voor je leven, alhoewel dat

niet makkelijk was in dat moerasbos. Bijna iedereen werd meerdere keren gestoken. We hebben wel prachtige Oranjerode stropharia's gezien, maar volgend jaar daar maar niet meer heen. Zoals bij iedereen bekend, was Nijnerode weer een groot succes. Bovendien hebben we nog 2 privé groepen rondgeleid met in paddenstoelen geïnteresseerde expats en fotografen. Op 11 november was onze laatste PWG excursie en nu was het 1 groot feest van allerlei soorten paddenstoelen, die door de inmiddels gevallen regen de grond uit waren geschoten.

We waren in Amelisweerd en vonden onder andere de Grote houtbekerzwam en de Prachtmycena. Deze laatste is een klein paddestoeltje met prachtige knaloranje vlekjes op zijn hoedje. Na deze topper was het goed toeven in de Veldkeuken, waar de jarige Titia, samen met Harry (S) trakteerde op koffie met heerlijk gebak.

Indien onbestelbaar dan graag
retour zenden aan:

Ledenadministratie
IVN Vecht & Plassengebied
T.a.v. Tineke van Schooten
Rembrandtlaan 68
3451 JD Vleuten

Aan de heer/mevrouw:

 beleef de natuur!

The logo for IVN is a stylized green graphic where the 'i' is a solid circle, the 'v' is a thick, curved shape, and the 'n' is a thick, rounded shape.

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Ons idee is dat betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven. We verbinden hen met groene initiatieven rond natuur en maatschappelijke thema's zoals voeding, gezondheid en energie.